

Jordbruksverkets råd för konsumentfrågor

Onsdagen den 28 mars, 2012

Mötesanteckningar

Punkt 1: Inledning

Ordföranden började med att hälsa deltagarna välkomna till dagens ordinarie sammanträde med Jordbruksverkets råd för konsumentfrågor och fortsatte med att delge lite allmän information om pågående frågor inom Jordbruksverket.

För närvarande pågår en förberedelse av Jordbruksverkets interna administration inför en ny jordbruks- och fiskepolitik. En reflektion som gjorts inom myndigheten är att Kommissionens nya förslag till jordbrukspolitik medför relativt liten ökning av nyttan dock mycket byråkrati.

Jordbruksverkets mål är att behålla jordbruk i hela Sverige.

Två viktiga frågor diskuteras idag:

1. Förhindra att jordbruksstödet går till andra än aktiva jordbrukare.
2. Få in förgröning i 1:a pelaren med avsikt att förbättra miljön.

Ett viktigt fokusområde för Jordbruksverket är landsbygdsfrågorna och ett nytt underlag håller på att tas fram om hur ett nytt landsbygdsprogram ska utföras. Jordbruksverket anser att det är viktigt att minska komplexiteten och ett underlag kommer att överlämnas till Regeringen under våren. För att ytterligare stärka landsbygdsfrågorna på verket har en landsbygdsstrategi utsetts.

Rådet kommenterade att ordet landsbygdsstrategi i vissa fall kan kännas omodernt. Det är viktigt att bryta bilden av att landsbygden enbart betyder jordbruk.

Punkt 2: Genomgång av förslaget till ny djurskyddslag

Jordbruksverket presenterade förslaget till den nya djurskyddslagen. Stor vikt har lagts på de etiska grunderna samt att det finns ett starkt samband mellan ett gott djurskydd, god djurhälsa och säkrare livsmedel. Det fastställs även att djuren har ett egenvärde samt att lidande är både fysiskt och psykiskt.

Den nya lagen kommer att innebära att snabbare ändringar kan göras genom föreskrifter istället för att behöva ändra i lagen vilket kräver riksdagsbeslut.

Lagen ska tydliggöra vad Jordbruksverket ska göra. En viktig fråga är att politikerna i viss mån överlämnar en del makt till en expertmyndighet. Lagen är mer konskapsbaserad och kommer att vara mindre splittrad för brukarna, dock finns det en viss oro i brukarled att de kommer att ha mindre möjlighet att påverka politiken.

För djurägarna innebär den nya lagen att det införs ett kunskapskrav och ett utbildningskrav.

Rådet kommenterade att de återkommer med eventuella synpunkter via olika medlemsorganisationer.

Punkt 3: Uppdatering fiskefrågor

Jordbruksverket presenterade det nya reformförslaget avseende EU:s fiskepolitik. Detta nya regelverk innehåller bland annat nya förslag avseende tullkvoter/tull suspensioner samt handelssanktioner. Därutöver kommer information om fångstmetoder att införas. Flera medlemsstater har framför önskemål om gemensamma krav om miljömärkning. Ett förslag som framförts av Kommissionen är att fångstområdena ska vara mindre liksom att det tydligt framgår för konsumenterna om fisken varit fryst eller inte. Europaparlamentet har drivit frågan att det ska vara tydlig konsumentinformation samt miljömärkning.

Punkt 4: Hur beaktar vi konsumentfrågorna i verksamheten – presentation från en avdelning

Jordbruksverket presenterade Stödavdelningens arbete, i synnerhet vilket arbete som påverkar konsumenterna.

Stödavdelningen arbetar bland annat för:

- att den gemensamma jordbrukspolitiken genomförs enligt politiskt fattade beslut,
- att det gemensamma landsbygdsprogrammet genomförs enligt politiskt fattade beslut,
- att den gemensamma fiskeripolitiken genomförs enligt politiskt fattade beslut,

Bland avdelningens huvuduppgifter kan nämnas att man genomför en förvaltning av direktstöden samt av marknadsordningarna.

Stödavdelningen i siffror:

- 41 000 stödrättsärenden
- 1 000 överklagningar
- 1 100 mjölkrättsärenden
- 4 200 ärenden inom marknadsordningarna
- 108 000 utbetalningar
- 12 miljarder kronor i utbetalningar
- 139 medarbetare

Det kan även nämnas att 716 000 block granskades vilket även innebar 91 000 besök i fält.

Punkt 5: Aktuella frågor kring offentlig upphandling

Punkten utgick

Punkt 6: Global livsmedelsförsörjning

Jordbruksverket presenterade det pågående arbetet med frågan om global livsmedelsförsörjning.

Det finns ett samband mellan hunger och fattigdom. Det konstateras att fattiga människor är hungriga men även att hungriga människor blir fattiga.

Det globala arbetet är viktigt för hur man bedriver det nationella arbetet och hur man fastställer och når målen. Jordbruksverkets ambition är att det blir tydligare kopplingar mellan Riokonferensen och skrivningar kopplade till jordbruket. Det är viktigt att veta vad som händer i omvärlden för att på ett bra sätt bedriva det nationella arbetet.

En fråga som lyft fram som viktig är frågan om svinn. Det kan konstateras att mycket mat slängs.

Rådet undrade om Jordbruksverket är med och konkretiserar målen, vilket konstaterades av Jordbruksverket. Vidare ansåg Rådet att det är viktigt att få in mer hållbarhetsaspekter i handelsfrågorna, en fråga som minst är viktig för fiskefrågorna.

Punkt 7: Visionen om Sverige som det nya Matlandet

Jordbruksverket presenterade arbetet med visionen om Sverige som det nya Matlandet.

Visionen om Matlandet innehåller olika delar:

- Jobb
- Levande landsbygd
- Engagemang

Frågan om mat och måltider är en fråga som ökat i betydelse i Sverige under senare år vilket inte minst visar sig genom att en ny kokbok om dagen publiceras i Sverige.

Visionen om Sverige som det nya Matlandet innebär även stora möjligheter inom upplevelseindustrin och att det är viktigt att se möjligheterna i landsbygden.

För Jordbruksverket innebär arbetet under 2012 ett större fokus kring primärproduktionen. Även kopplingen mellan smak och goda upplevelser ska lyftas fram.

Något som dykt upp under senare tid är så kallade ”Foodies”, det vill säga mycket medvetna matkonsumenter som vill maximera upplevelsena och må bra. Drivkrafterna för dessa Foodies är:

- Självmaximerande
- Hälsa: må bättre än bra
- Risksamhället

En undersökning har dock visat att det inte finns en klar bild av Sverige och mat. Detta gör att man har listat Sveriges potential som matland enligt följande:

- Vi har det kunden efterfråga
- En unik natur – innovation – Sverigebild

Detta innebär att Sverige kan inta en egen position bland Europas matländer.

Sverigebilden har identifierats som följande:

- Modernt
- Tryggt
- Naturligt
- Vackra människor/natur/arkitektur

Detta innebär att Sveriges blivande position bör förankaras i en nyskapande livskvalitet som är starkt kopplad till hälsoområdet. Det bör även finnas kärnvärden som

- Nyfikenhet
- Ärlighet
- Omtanke
- Kvalitet

Slutligen konstaterades att för att klara visionen behöver vi stora företag och engagerade konsumenter liksom marknadsföring.

Rådet diskuterade frågan om förekomsten av olika livsmedel som kan vara av varierande kvalitet men har en stor efterfrågan trots detta. Man konstaterade samtidigt att bra mat kostar och att flera företag driver på priset eftersom vissa kunder är beredda att betala för bättre mat.

Rådet diskuterade möjligheterna att utarbeta ett förslag till en Workshop kring frågan om matkvalitet.

Punkt 8: Övriga frågor

Nyligen genomfördes ett seminarium om ehec. Seminariet var i första hand riktat till medlemmarna i Jordbruksverkets konsumentråd. Som en följd av detta seminarium diskuteras frågan om att påbörja en kampanj mot ehec i samarbete mellan olika myndigheter.

Ordföranden pålyste att nästa möte med konsumentrådet kommer att ha en landsbygdsfokus.

Nästa möte äger rum den 12 september 2012.